

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ H.**, bývajúcej v N., **2/ Š.**, bývajúceho v M., **3/ V.**, bývajúcej v M., všetkých zastúpených J., advokátom so sídlom v D., proti žalovanému **I.**, bývajúcemu v B., zastúpenému J., advokátkou so sídlom v B., **o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva**, vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 1 C 20/2008, takto

r o z h o d o l :

Návrhu na prikázanie veci Okresného súdu Námestovo sp. zn. 1 C 20/2008 Okresnému súdu Bratislava II **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

V konaní o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 1 C 20/2008, podal žalovaný prostredníctvom svojej právnej zástupkyne návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava II dôvodiac tým, že všetci účastníci konania majú trvalé bydlisko značne vzdialené od sídla miestne príslušného súdu (žalobcovia v N. a M. a žalovaný v B.); prejednanie veci by preto bolo hospodárnejšie na Okresnom súde Bratislava II, ktorý je všeobecným súdom žalovaného.

Žalobcovia s navrhovaným prikázaním veci nesúhlasili. Uviedli, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom konania, ako aj všetky dôkazy, sa nachádzajú v obvode Okresného súdu Námestovo a žiadali, aby vec prejednal tento súd.

Podľa § 12 ods. 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) možno vec prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Námestovo) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Bratislava II). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (Čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Pri delegácii z dôvodu vhodnosti treba vždy vziať na zreteľ aj predmet konania, a to, či sa miestna príslušnosť súdu v danom konaní neriadi ustanoveniami O.s.p. o výlučnej miestnej príslušnosti; zákonodarca totiž úpravou výlučnej miestnej príslušnosti vyjadril zámer, aby sa konanie o určitých veciach neuskutočňovalo na súde, ktorého miestna príslušnosť by bola daná všeobecnými kritériami (§ 84 a nasl. O.s.p.) alebo by vyplývala z možnosti účastníka zvoliť si spomedzi dvoch miestne príslušných súdov (§ 87 O.s.p.), ale aby vec prejednal a rozhodol práve ten súd, ktorého príslušnosť zákon stanovil odlišne podľa osobitných kritérií, ktorým z hľadiska miestnej príslušnosti priznal prioritu.

Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu žalovaného vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, že v danom prípade je predmetom konania určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva. Miestna príslušnosť v tejto veci sa riadi ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o výlučnej miestnej príslušnosti, konkrétne § 88 ods. 1 písm. h/ O.s.p., podľa ktorého namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého je nehnuteľnosť, ak sa konanie týka práva k nej. Ide teda o zákonom vyjadrenú zásadu, aby vec prejednal a rozhodol súd, v obvode ktorého sa predmetné nehnuteľnosti nachádzajú. Preto dôvodom pre výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také osobitné okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu

odôvodňujú vhodnosť prejednávania veci iným než príslušným súdom. Návrh žalovaného z takých okolností nevychádza.

Žalovaný odôvodňuje vhodnosť ním navrhovanej delegácie veci hospodárnosťou konania s poukazom na značnú vzdialenosť bydliska všetkých účastníkov od sídla miestne príslušného súdu. Samotná okolnosť, že súd, ktorému žalovaný navrhuje vec prikázať, je v porovnaní s príslušným súdom pre účastníkov z hľadiska vzdialenosti dostupnejší, nevykazuje charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Vo všeobecnosti sú totiž problémy tohto druhu (napríklad že účastník konania nemá bydlisko v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti či vynaložiť vyššie výdavky) skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu.

Napokon je v danom prípade potrebné zohľadniť aj to, že v prípade vyhovenia návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava II by na strane žalobcov zrejme došlo k nárastu trov konania spojených s právnym zastupovaním advokátom so sídlom v D., čo by mohlo viesť k ich neprípustnému znevýhodneniu oproti žalobcovi.

Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podstatné podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 12 ods. 2 O.s.p.; návrhu žalovaného preto nevyhoveli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 2. septembra 2008

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková